

Briuselis, 2020 11 17
COM(2020) 728 final

2020/0323 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

**kuriuo Nyderlandams leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo
Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 168 ir 168a
straipsnių**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – PVM direktyva¹) 395 straipsnio 1 dalį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei taikyti nuo tos direktyvos nuostatų leidžiančias nukrypti specialias priemones, kad būtų supaprastinta apmokestinimo PVM procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui.

Nyderlandai raštu (jį Komisija užregistravo 2020 m. liepos 30 d.) paprašė leisti taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 168 ir 168a straipsnių, kad galėtų nesuteikti teisės atskaityti PVM už prekes ir paslaugas, kurios daugiau nei 90 % yra naudojamos apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų asmeniniais tikslais ar, iš esmės, ne verslo tikslais arba neekonominei veiklai.

Remdamasi Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalimi, 2020 m. rugsėjo 10 d. raštais Komisija apie Nyderlandų pateiktą prašymą pranešė kitoms valstybėms narėms. 2020 m. rugsėjo 11 d. raštu Komisija pranešė Nyderlandams turinti visą informaciją, kuri yra būtina prašymui įvertinti.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Direktyvos 2006/112/EB 168 straipsnyje numatyta, kad apmokestinamasis asmuo turi teisę atskaityti PVM, mokėtiną už savo apmokestinamiesiems sandoriams įsigytas prekes ir gautas paslaugas. Direktyvos 2006/112/EB 168a straipsnio 1 dalyje numatyta, kad išlaidų, susijusių su nekilnojamuoju turtu, kuris yra apmokestinamojo asmens veiklai skirtas turto dalis ir kuris yra naudojamas ir verslo, ir ne verslo tikslais, atveju PVM atskaitomas tik už tą turto naudojimo dalį, kuri susijusi su apmokestinamojo asmens verslo tikslais. Pagal Direktyvos 2006/112/EB 168a straipsnio 2 dalį valstybės narės taip pat gali taikyti šią taisyklę išlaidoms, susijusioms su kitomis jų nurodytomis prekėmis, kurios yra veiklai skirtas turto dalis.

Tačiau Nyderlandų taikoma priemonė nukrypstama nuo šių principų ir visiškai nesuteikiama teisė atskaityti PVM už prekes ir paslaugas, kurios apmokestinamojo asmens yra daugiau nei 90 % naudojamos asmeniniais arba ne verslo tikslais, įskaitant neekonominę veiklą.

90 % tarifas grindžiamas šio tarifo taikymu Nyderlanduose pelno mokesčio ir pajamų mokesčio tikslais. Daugiau kaip 90 % ne verslo tikslais naudojamų investicijų reiškia, kad prekybininkas beveik visas investicijas naudoja savo asmeniniais tikslais arba savo darbuotojų asmeniniais tikslais, arba apskritai ne verslo tikslais arba neekonominei veiklai, todėl šios investicijos nelaikomos verslo investicijomis.

Savo prašyme Nyderlandai teigia, kad dėl to, jog kiekvienas asmuo, kuris reguliariai už atlygį tiekia prekes ar teikia paslaugas, yra apmokestinamasis asmuo, Nyderlandų mokesčių institucijos dabartinėje (skaitmeninėje) ekonomikoje susiduria su daugybe privačių arba ne visą darbo dieną dirbančių asmenų ar labai mažų įmonių, kurių apyvarta yra labai maža. Jiems leidžiama atskaityti pirkimo ir (arba) išlaidų PVM. Pavyzdžiui, yra saulės baterijų plokščių savininkų, dalijimosi ekonomikos dalyvių, kurie nuomoja savo automobilius ar namus, nepriklausomai dirbančių žmonių, neturinčių darbuotojų, ir t. t. Dėl to, kad nėra aiškių ribų tarp jų profesinės ir privačios veiklos, praktiškai kyla daug diskusijų dėl jų teisės į pirkimo PVM atskaitą lygmens – ši teisė šiems asmenims dažnai yra labai ribota.

¹ OL 347, 2006 12 11, p. 1.

Nyderlandai informavo Komisiją, kad šių apmokestinamųjų asmenų teisės į pirkimo mokesčio atskaitą valdymas, kai reikia nuolat teikti PVM deklaracijas ir atlikti pataisymus, lemia neproporcingą našta tiek atitinkamiems apmokestinamiesiems asmenims, tiek mokesčių administratoriams.

Be to, dėl to apmokestinamieji asmenys, kurie šias prekes ir paslaugas 100 % naudoja verslo tikslais, įgyja nepagrįstą pranašumą dėl grynujų pinigų srautų. Apmokestinamiesiems asmenims, kurie šias prekes ir paslaugas naudoja tik nedideliu mastu verslo tikslais, vis dar suteikiama 100 % teisė į atskaitą. Be to, PVM teisės aktai yra labai sudėtingi labai mažoms įmonėms, kurios negali įpirkti teisinės pagalbos, ir dėl to kyla didelis pavojus, kad bus padaryta klaidų, mokesčiai bus slepiami, todėl laikytis šių teisės aktų sudėtingiau. Tai patvirtina saulės baterijų plokščių savininkų, kurie tampa apmokestinamaisiais asmenimis už savo gaminamą ir į elektros tinklą tiekiamą energiją, pavyzdys; jie atskaito visą PVM už įsigytas plokštes ir net prideda išlaidas, kaip antai statyboms skirtos žemės ir namų, skirtų saulės baterijų plokštėms įrengti, pirkimo kainą. Kadangi garažai ir namai daugiausia naudojami asmeniniams tikslams, kyla sudėtingų diskusijų dėl teisės į pirkimo PVM atskaitą ir teisingo jos taikymo.

Todėl aptariama specialiąja priemone sudaromos geresnės sąlygos ir mokesčių administratoriams, ir įmonėms, nes nebereikia stebėti, kaip toliau naudojamos prekės ir paslaugos, kurias įsigyjant nesuteikta teisė į atskaitą, visų pirma siejant su galimu naudojimo asmeniniais tikslais apmokestinimu pagal Direktyvos 2006/112/EB 16 ar 26 straipsnį. Todėl tikslinga leisti taikyti nukrypti leidžiančią priemonę.

Manoma, kad priemonė turės nedidelį poveikį bendroms mokestinėms pajamoms. Pirminė teisė į atskaitą šiuo metu koreguojama atsižvelgiant į naudojimą ne verslo tikslais pagal Direktyvos 2006/112/EB 16 ir 26 straipsnius. Tikimasi, kad priemonė neturės poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams iš PVM.

Tačiau nukrypti leidžiančių priemonių taikymo laikotarpis turėtų būti ribotas, kad būtų galima įvertinti, ar nepasikeitė aplinkybės ir poveikis, kuriais pagrįsta nukrypti leidžianti priemonė. Todėl nukrypti leidžiančią priemonę siūloma taikyti iki 2023 m. pabaigos ir paprašyti Nyderlandų iki 2023 m. kovo 31 d., jeigu būtų numatyta nukrypti leidžiančią priemonę taikyti ir po 2023 m., kartu su prašymu pratęsti priemonės taikymo laikotarpį pateikti ataskaitą, kurioje būtų peržiūrėtas padalijimas į naudojimą verslo ir ne verslo tikslais, kuriuo remiantis nesuteikiama teisė į atskaitą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Panašias nukrypti leidžiančias priemones, susijusias su teisės į atskaitą ribojimu, buvo leista taikyti ir kitoms valstybėms narėms – Austrijai² ir Vokietijai³.

Nepaisant ankstesnių iniciatyvų nustatyti taisyklės, kokių rūšių išlaidoms gali būti taikomas teisės į PVM atskaitą apribojimas⁴, tokia nukrypti leidžianti priemonė yra tinkama, kol šios taisyklės bus suderintos ES lygmeniu.

² 2018 m. spalio 2 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1487, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2009/1013/ES, leidžiantis Austrijos Respublikai toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 168 ir 168a straipsnių (OL L 251, 2018 10 5, p. 33–34).

³ 2018 m. gruodžio 20 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/2060, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2009/791/EB, leidžiantis Vokietijai taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 168 ir 168a straipsnių (OL L 282, 2018 11 12, p. 8–12).

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

PVM direktyvos 395 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Atsižvelgiant į PVM direktyvos, kuria grindžiamas pasiūlymas, nuostatas, jis priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

- **Proporcingumo principas**

Šis sprendimas yra susijęs su valstybei narei pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra įpareigojimas.

Atsižvelgiant į ribotą nukrypti leidžiančios priemonės taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui – supaprastinimui ir kovai su tam tikrų formų mokesčių slėpimu ar vengimu. Taikant nukrypti leidžiančią priemonę būtų išvengta to, kad investicijoms, kurios naudojamos tik nežymiai verslo tikslais, taikomas PVM pirmiausia būtų visiškai atskaitomas, tarsi būtų naudojamas tik verslo tikslais, ir vėliau koreguojamas, kad atspindėtų realų ribinį naudojimą verslui, todėl reiktų nuolat taikyti administracinius ir ataskaitų teikimo reikalavimus. Taikant šią priemonę nebereikia kasmet peržiūrėti ir koreguoti naudojimo asmeniniais tikslais ir mokesčių administratoriui nereikia stebėti naudojimo asmeniniais ir (arba) verslo tikslais proporcijos pokyčių peržiūros laikotarpiu.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

Pagal Tarybos direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM taisyklių galima tik tada, kai tai vieningai leidžia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu. Tarybos įgyvendinimo sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas grindžiamas Nyderlandų prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymu siekiama kovoti su tam tikrų formų mokesčių slėpimu arba vengimu ir supaprastinti PVM apmokestinimo procedūrą, ir todėl jo poveikis gali būti teigiamas tiek

⁴ KOM(2004) 728 galutinis. Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, iš dalies pakeičiančios Direktyvą 77/388/EEB, siekiant supaprastinti pridėtinės vertės mokesčio prievolės vykdymą (OL C 24, 2005 1 29, p. 10), atsiimtas 2014 m. gegužės 21 d. (OL C 153, 2014 5 21, p. 3).

įmonėms, tiek administratoriams. Nyderlandai nurodė šį sprendimą kaip tinkamą priemonę, jis panašus į kitas anksčiau taikytas ir dabar taikomas nukrypti leidžiančias priemones.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturės neigiamo poveikio ES biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

Į pasiūlymą įtraukta laikino galiojimo sąlyga. Nustatytas automatinis galiojimo terminas– 2023 m. gruodžio 31 d.

Jeigu Nyderlandai norėtų, kad šią nukrypti leidžiančią priemonę būtų leista toliau taikyti po 2023 m., ne vėliau kaip 2023 m. kovo 31 d. reiktų pateikti Komisijai ataskaitą, kurioje būtų peržiūrėtas procentinės dalies apribojimas, ir prašymą leisti toliau taikyti tokią priemonę.

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Nyderlandams leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 168 ir 168a straipsnių

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹, ypač į jos 395 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Direktyvos 2006/112/EB 168 ir 168a straipsniuose, kuriuose reglamentuojama apmokestinamųjų asmenų teisė atskaityti pridėtinės vertės mokestį (PVM), mokėtiną už jų apmokestinamiesiems sandoriams patiektas prekes ir suteiktas paslaugas;
- (2) Nyderlandai raštu (jį Komisija užregistravo 2020 m. liepos 30 d.) paprašė leisti taikyti specialiąją priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 168 ir 168a straipsnių, kad galėtų visiškai nesuteikti teisės atskaityti PVM už prekes ir paslaugas, kurios daugiau nei 90 % yra naudojamos apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų asmeniniais tikslais ar, iš esmės, ne verslo tikslais arba neekonominei veiklai;
- (3) remdamasi Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalies antra pastraipa, Komisija 2020 m. rugsėjo 10 d. raštu pranešė kitoms valstybėms narėms apie Nyderlandų prašymą. 2020 m. rugsėjo 11 d. raštu Komisija pranešė Nyderlandams, kad turi visą prašymui įvertinti būtiną informaciją;
- (4) specialiosios priemonės tikslas – supaprastinti PVM apskaičiavimo ir surinkimo tvarką ir užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ir vengimui. Poveikis galutinio vartojimo etape mokėtinų mokesčių sumai yra tik nedidelis;
- (5) atsižvelgiant į Nyderlandų pateiktą informaciją, specialiosios priemonės taikymą pateisinanti teisinė ir faktinė padėtis tebeegzistuoja. Todėl Nyderlandams turėtų būti leista taikyti specialiąją priemonę, tačiau apriboti taikymo laikotarpį iki 2023 m. gruodžio 31 d., kad būtų galima peržiūrėti specialiosios priemonės būtinybę bei veiksmingumą ir padalijimo į naudojimą verslo ir ne verslo tikslais, kuriuo grindžiama ši priemonė, normą;
- (6) jeigu Nyderlandai mano, kad priemonės taikymą būtina pratęsti po 2023 m., iki 2023 m. kovo 31 d. jie turėtų pateikti Komisijai prašymą kartu su nukrypti leidžiančios priemonės taikymo ataskaita, į kurią įtraukta taikomos padalijimo normos peržiūra;

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

- (7) nukrypti leidžianti priemonė turės tik nedidelį poveikį bendrai galutinio vartojimo etapu surenkamų mokesčių sumai ir neturės neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams, gaunamiems iš pridėtinės vertės mokesčio,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 168 ir 168a straipsnių, Nyderlandams leidžiama nesuteikti teisės į prekes ir paslaugoms taikomo pridėtinės vertės mokesčio (PVM) atskaitą, kai tos prekės ir paslaugos daugiau nei 90 % yra naudojamos apmokestinamojo asmens asmeniniais tikslais arba jo darbuotojų asmeniniais tikslais ar, iš esmės, ne verslo tikslais arba neekonominei veiklai.

2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Prašymas dėl šiame sprendime numatytų nukrypti leidžiančios priemonės taikymo laikotarpio pratęsimo Komisijai pateikiamas iki 2023 m. kovo 31 d.

Kartu su tokiu prašymu pateikiama nukrypti leidžiančios priemonės taikymo ataskaita, į kurią įtraukta padalijimo normos, kuri remiantis šiuo sprendimu taikoma teisei į PVM atskaitą, peržiūra.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Nyderlandų Karalystei.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*